

KURIER NOWOGRODZKA

Informator Samorządowy
Gminy i Miasta Nowogrodzic

PAŹDZIERNIK 2019

Będzie szybciej i bezpieczniej

108 tysięcy złotych – tyle wynosi promesa na realizację inwestycji drogowej pn. „Przebudowa drogi gminnej – ul. Kolejowa w Wykrotach”. Dofinansowanie na realizację tego zadania z rąk Wojewody Dolnośląskiego Pawła Hreniaka odebrał Burmistrz Nowogrodzka Robert Relich.

Środki na przebudowę drogi zostały pozyskane z Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie 108 000,00 zł. Na chwilę obecną jest to droga tłuczniowa, natomiast w bieżącym roku planowana jest przebudowa. Na długości 334 mb, zostanie położona dwuwarstwowa nawierzchnia asfaltowa.

Inwestycja w znacznym stopniu poprawi dojazd do firm znajdujących

się na Specjalnej Strefie Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości. Całość inwestycji kosztować będzie prawie 180 000,00 zł.

INWESTYCJE DROGOWE

Ogólnie z Funduszu Dróg Samorządowych na terenie Dolnego Śląska zrealizowanych zostanie w 2019 roku łącznie **166 inwestycji drogowych na kwotę ponad 152 mln złotych.**

XX Pielgrzymka Osób Niepełnosprawnych i ich Przyjaciół

„Maryja - Oblubienica Ducha Świętego” – to hasło towarzyszyło tegorocznej pielgrzymce osób niepełnosprawnych do Krzeszowa.

Tradycyjnie w pierwszą sobotę września osoby niepełnosprawne i ich przyjaciele pielgrzymowały do Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie. Wszystkie najważniejsze elementy programu odbyły się w Kościele Klasztornym – zarówno Msza Święta, jak i poprzedzająca ją katecheza.

Prelekcję wygłosił ks. Artur Trela, dotychczasowy duszpasterz osób niepełnosprawnych, którego obo-

wiązki przejął ks. Marcin Uryga. Bazylika w tym czasie była wypełniona wiernymi, a co za tym idzie, również modlitwą. Kierownik Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Anna Lityńska wraz z pracownikami i około stuosobową grupą mieszkańców Gminy Nowogrodzic uczestniczyła w liturgii Mszy Świętej. Tradycyjnie razem z mieszkańcami był Burmistrz Nowogrodzka Robert Relich wraz z małżonką.

W bazylice przewodniczył Biskup Legnicki Zbigniew Kiernikowski. Słowo Boże wygłosił Biskup Marek Mendyk. - Od Maryi chcemy uczyć się wrażliwości i otwartości na drugiego człowieka, Ona usprawnia wszystkie nasze niepełnosprawności – mówił Biskup Marek Mendyk. Obecni byli również zaproszeni księża pracujący z osobami niepełnosprawnymi oraz niosący posługę w okolicznych parafiach. Całość wydarzenia została zwieńczona pięknym koncertem ewangelizacyjnym.

Gruntowny remont zabytkowej wieży

Wieża widokowa w Nowogrodzcu to jeden z głównych zabytków Gminy i Miasta Nowogrodzic. Po wielu latach wieżę czeka gruntowny remont.

W Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego Burmistrz Nowogrodzka Robert Relich podpisał umowę na realizację inwestycji, „Renowacja wieży widokowej w Nowogrodzcu” w obecności Pawła Czystczonia, dyrektora wydziału PROW. Wartość dofinansowania wyniesie 190 800 zł. Są to już kolejne środki, które zwiększają pulę pozyskanych unijnych pieniędzy w kwocie ponad 250 mln zł.

CIKAWOSTKA...

Wieżę wybudowano w 1892 r. na polecenie Alfreda Simona, w celu upamiętnienia setnej rocznicy przybycia jego rodziny do Nowogrodzka. Budowlę wzniesiono na planie koła, z miejscowego ciosanego piaskowca i cegły ołdrzychowskiej.

Liczba
miesiąca

153 MILIONY ZŁOTYCH (BRUTTO)

– TYLE WYNOSZĄ ŁĄCZNE NAKŁADY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z PORZĄDKOWANIEM GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ NA TERENIE GMINY.

Pięknie podziękowali za plony

Dożynki to największe w roku święto rolników. Jest to forma podziękowania za tegoroczne zbiory, a tym samym prośba o pomyślność w następnych. 1 września na boisku sportowym w Parzycach odbyły się Dożynki Gminne.

Zgodnie z tradycją uroczystość rozpoczęła się od dziękczynnej Mszy Świętej dożynkowej. Starostowie dożynekłożyli na ręce gospodarza gminy chleb upieczony z tegorocznych zbóż, który jak każda tradycja, został podzielony wśród zgromadzonych gości.

– Składam serdeczne podziękowanie wszystkim osobom, które przyczyniły się do organizacji tego pięknego święta – to dzięki Wam możemy kultywować tradycję i przekazywać ją młodszemu pokoleniu. Dziękuję gorąco rolnikom i sołtysom ze wszystkich sołectw za udział we wspólnym dziękowaniu i świętowaniu zakończenia zniw – mówi **Robert Relich**, Burmistrz Nowogrodzka.

Na wszystkich mieszkańców i zgromadzonych gości czekało wiele atrakcji przygotowanych przez orga-

nizatorów. Na scenie zaprezentowały się lokalne zespoły ludowe. Wystąpiła także Nowogrodzka Orkiestra oraz Zespół Pieśni i Tańca Nowogrodzkie.

Sołectwa zaprezentowały tradycyjne wieńce dożynkowe, które wykonane zostały z niezwykłą starannością i poświęceniem. W konkursie na najpiękniejszy wieniec dożynkowy wyróżniono trzy sołectwa: Gościszów, Milików i Zebrzydowa.

Podczas Dożynek odbył się również Turniej o Złoty Kłos, w którym do walki stanęły dwa sołectwa: Zagajnik i Gierałtów. Po zliczeniu punktów z wynikiem 5:1 zwyciężyło sołectwo Zagajnik.

Przy utworach gwiazdy wieczoru – zespołu „Diadem” zabawa trwała do późnych godzin wieczornych. Zapraszamy za rok na Dożynki Gminne w Czernej.

Prawdziwa uczta dla melomanów – Wratislavia Cantans!

Muzyczna uczta i koncert na światowym poziomie – tak w skrócie można opisać prapremierę jednego z koncertów 54. edycji Międzynarodowego Festiwalu WRATISLAVIA CANTANS im. Andrzeja Markowskiego, który odbył się w Nowogrodzku.

W ciągu 10 festiwalowych dni odbyło się 26 koncertów. W tym 13 we Wrocławiu i tyle samo w regionie, m.in. w takich miejscowościach jak: Szczawno-Zdrój, Bielawa, Krzeszów, Bolesławiec, Oleśnica, Środa Śląska, Syców, Krotoszyn, Strzegom i Nowogrodzkie.

Po raz pierwszy w historii Festiwalu zaprezentowano tradycyjną polską muzykę ludową.

Na prapremierze w CKiS Muza solistki i zespoły, w tym Gościszowianki, otrzymały owacje na stojąco. Koncert muzyki ludowej był wyjątkowy i z pewnością zostanie zapamiętany w Nowogrodzku na długo!

Współorganizatorem tego wydarzenia było Gminne Centrum Kultury i Sportu w Nowogrodzku.

Park w Wykrotach odzyska blask!

Burmistrz Nowogrodzka Robert Relich podpisał umowę dotyczącą wsparcia realizacji zadania publicznego pt. „Rewitalizacja zabytkowego Parku w Wykrotach”.

Celem realizacji zadania jest przywrócenie dawnego charakteru romantycznego parku, jaki powstał wokół pałacu na początku XIX wieku. Realizacja zadania polegać będzie między innymi na wykonaniu

alejek oraz stworzeniu obiektów małej architektury, jak również nasadzenie bylin, krzewów i pnączy. Po wykonaniu wszystkich prac park zostanie udostępniony dla mieszkańców. Biorąc pod uwagę zarówno lokalizację jak i urokliwą roślinność, park stanie się doskonałym miejscem odpoczynku, organizacji spotkań kulturalnych oraz rekreacyjnych.

3 pytania do...

Roberta Relicha

Burmistrza Nowogrodźca

1) Pozyskane środki w ostatnich latach, a mowa o kwocie ponad 250 mln złotych naprawdę robią wrażenie. Jakie inwestycje czekają nas w najbliższym czasie?

Robert Marek Relich: Tak, 250 mln zł to ogromny sukces, każdemu kto przyczynił się do naszego sukcesu indywidualnie i zespołowo, z serca dziękuje. W sprawie najbliższej przyszłości... trudno o porozumienie. Obawiam się o najbliższe miesiące, ale będę nadal intensywnie pracować. W gminie dzieje się wiele dobrych rzeczy, widoczne są efekty rozwoju i naszej pracy w poprzednich latach.

2) Wrzesień to miesiąc nie tylko mocno inwestycyjny ale i bogaty w wiele wydarzeń kulturalnych. Dożynki, Święto Chleba w Milikowie czy koncert Wratysla-

wia Cantans - to tylko niektóre imprezy, które odbyły się w ostatnim czasie.

Pieniądze przeznaczone na kulturę to inwestycja. Po co nam wojenne zwycięstwa, jeśli nie zachowamy dziedzictwa kultury naszej Ojczyzny i Narodu. Bogactwem, które jest najcenniejsze to tożsamość, tradycje Mieszkańców które warto pielęgnować i przekazywać młodszemu pokoleniu, naszym następcom.

3) Na zakończenie przejdźmy do Budżetu Obywatelskiego. Czy ten pomysł sprawdzi się w naszej gminie i jak ocenia Pan tegoroczne projekty?

Jeszcze za wcześnie na ocenę. Nie jest to mój pomysł. Nie dostrzegam zapału inicjatorów w promocji przedsięwzięcia. Jest wiele innych sposobów na aktywizowanie Mieszkańców, którzy inicjują działania i motywują do współpracy.

Polska tradycja bogata chlebem

Od zarania dziejów chleb jest traktowany z wielkim szacunkiem i pokorą. Tradycyjnie, jak co roku w Milikowie odbyło się Święto Chleba. Głównym celem imprezy jest zachowanie i przekaz obyczajów.

Jak co roku obchody rozpoczęła uroczysta msza święta polowa, która odprawiona została przez księdza dziekana Krzysztofa Ślabickiego z oprawą Środowiskowego Chóru Harmonia z Nowogrodźca.

Festiwal Smaku każdego roku przyciąga coraz większą rzeszę turystów, którzy przez cały dzień mogą degustować tradycyjne wypieki chlebowe, przygotowywane przez zespoły folklorystyczne z terenu Dolnego Śląska oraz Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Landfrauenkreisverein z Hirschfelde.

Na scenie zaprezentowały się takie zespoły, jak: „Działoszynianie” z Działoszyna, „Cisowianki” z Henrykowa, Zespół Śpiewaczy „Żeliszów”, „Jarzębina” ze Skorzynic, „Góralski Teatr Pieśni Dunawiec” ze Zbylutowa, „Gościszowianki z Kapelą” z Gościszowa, „Czeranianki” z Czernej, „Zagajnik - Wykroty z Kapelą”, „Milikowianki z Kapelą” z Milikowa.

„Święto Chleba” ma charakter konkursu, w którym zespoły folklorystyczne prezentują własne wypieki chlebowe. Wypieki oceniane były przez specjalistów z zakresu etnologii, w składzie:

Henryk Dumin, Joanna Drab-Pasierska oraz Ignacy Dumin. Jury pierwszemu miejscu jednogłośnie przyznało w kategorii „Złoty Smak” zespołowi folklorystycznemu „Milikowianki” z kapelą. Każdy z zespołów otrzymał atrakcyjne nagrody rzeczowe.

Jedną z głównych atrakcji święta był pokaz wypieku korowaja, zaprezentowany przez Iwonę Omiatacz. Pokaz został dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Imprezę zakończył występ zespołu TOP ONE.

Rodzina bez przemocy

„Rodzina bez przemocy” pod takim tytułem odbyła się 16 września 2019 roku w sali „PROMYK” w Nowogrodźcu konferencja, której organizatorem był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu.

- Konferencja miała na celu uświadomienie, że przemoc jest zjawiskiem zagrażającym prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny oraz jej stabilności – mówi Anna Lityńska, kierownik MGOPS w Nowogrodźcu.

Prelegenci jednogłośnie podkreślili, że aby zapobiegać tym negatywnym zjawiskom istotne jest zwiększenie integracji działań i pogłębienie wzajemnej współpracy podmiotów pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie.

- Dom rodzinny kojarzy się z bezpiecznym i ciepłym ogniskiem domowym, chroniącym przed zagrożeniami zewnętrznego świata. Jednak dla wielu to miejsce cierpienia, zagrożenia, poniżenia, lęku, bezradności i rozpacz – dodaje Anna Lityńska.

Podczas konferencji była upowszechniana wiedza o instytucjach i specjalistach pracujących na terenie gminy i powiatu, tworzących lokalną sieć współpracy. Uczestnikom spotkania zostały udostępnione ulotki i broszury dotyczące przeciwdziałania przemocy.

W konferencji uczestniczyli m.in. Burmistrz Nowogrodźca Robert Re-

DEFINICJA

Rada Europy w 1986 r. podała definicję przemocy domowej: „Działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym z wykorzystaniem przewagi sił lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie fizyczne czy psychiczne, powodujące szkody lub cierpienie”.

lich, Iwona Tur - pracownik Urzędu Miejskiego w Nowogrodźcu oraz wieloletni kurator zawodowy, Łukasz Izydorczyk - Przewodniczący Rady Miejskiej w Nowogrodźcu, Marta Kaziów - Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego przy MGOPS w Lwówku Śląskim, Sylwia Czuchajda-Chołost - przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu, Lidia Kowalczyk - pedagog z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Bolesławcu, Rafał Kurz - Zastępca Komendanta Komisarjatu Policji w Nowogrodźcu, Straż Miejska z Nowogrodźca oraz dyrektorzy szkół, sołtysi, radni, pedagodzy, nauczyciele i inne osoby zainteresowane.

Solidarna Wspólnota

Gmina Nowogrodzic dofinansuje bolesławiecki szpital w kwocie ponad 457 000 zł. Pieniądze przeznaczone zostaną na zakup urządzeń diagnostycznych: rezonansu i tomografu.

Dzięki racjonalnemu gospodarowaniu budżetem oraz osobistemu zaangażowaniu Burmistrza Roberta Relicha w pozyskanie środków finansowych dla gminy, a przede wszystkim w odpowiedzi na jakże istotne potrzeby zdrowotne mieszkańców, z budżetu Gminy Nowogrodzic przeznaczona zostanie kwota 457000 złotych na dofinansowanie pracowni rezonansu magnetycznego w bolesławieckim szpitalu powiatowym.

Burmistrz Nowogrodzka przedłożył radnym projekt uchwały dotyczący dofinansowania rezonansu magnetycznego.

- Jest to urządzenie nowej generacji, które znacznie poprawi i przyspieszy możliwości diagnostyczne bolesławieckiego szpitala – mówi Robert Relich, Burmistrz Nowogrodzka. Posiadanie przez szpital powiatowy własnego re-

FINANSOWANIE

Na nowy sprzęt złożą się wszystkie gminy powiatu. Wysokość dofinansowania jest uzależniona od liczby mieszkańców w gminie. Pacjenci szpitala, mieszkańcy powiatu bolesławieckiego już nie będą musieli jeździć do szpitali w innych miejscowościach na tego typu badania.

zonansu wpłynie korzystnie nie tylko na diagnostyczne możliwości, lecz również umożliwi zrealizowanie programu badań przesiewowych dla mieszkańców powiatu w celu wczesnego wykrywania zachorowań na raka – dodaje.

Rezonans magnetyczny nowej generacji należy do nowoczesnych urządzeń diagnostycznych umożliwiających rozpoznanie nowotworów już we wczesnym stadium. Za jego pomocą uzyskiwane są obrazy przekrojów narządów wewnętrznych we wszystkich płaszczyznach.

Wrześniowa sesja za nami

Za nami XV Sesja Rady Miejskiej w Nowogrodzcu. Po wysłuchaniu sprawozdania Burmistrza i Przewodniczącego Rady z działalności w okresie międzysesyjnym, nowogrodzieccy rajcy wysłuchali informacji dotyczącej sytuacji na rynku pracy w gminie Nowogrodzic i powiecie bolesławieckim, którą zaprezentował zastępca dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Bolesławcu – Radosław Palczewski.

- Cały czas mamy tendencję spadkową jeżeli chodzi o stopę bezrobocia w powiecie bolesławieckim – mówi Radosław Palczewski, z-ca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Bolesławcu. - Na koniec grudnia 2018 roku mieliśmy na terenie powiatu zarejestrowane 1280 osób bezrobotnych. W chwili obecnej jest to niewiele ponad 1400 osób – dodaje.

Radni zapoznali się również z informacją dotyczącą działalności Spółki „Hy-

BEZROBOCIE

W Gminie Nowogrodzic bez pracy pozostaje 230 osób, w tym 151 osób to kobiety. (dane na koniec sierpnia 2019 roku – PUP Bolesławiec). W kraju bez pracy pozostaje 860 tys. osób, czyli stopa bezrobocia kształtuje się na poziomie 5,2%. Jak wynika z danych na stronie Głównego Urzędu Statystycznego, ostatni raz tak niski poziom bezrobocia był we wrześniu 1990 roku. Wskaźnik wynosił wówczas 5,0 procent. Na Dolnym Śląsku bezrobocie wynosi 4,7%. Natomiast w powiecie bolesławieckim 4%.

dro-Tech” w Nowogrodzcu. W trakcie sesji przegłosowano także kilka ważnych uchwał w tym m.in.: uchwałę w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy i Miasta Nowogrodzic na 2019 rok oraz zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Nowogrodzic.

Wojewoda dolnośląski wygasił mandat radnego

Wojewoda Dolnośląski Paweł Hreniak zarządzeniem zastępczym wygasił mandat radnego Rady Miejskiej w Nowogrodzcu – Krzysztofa Durdy. Wojewoda powiadomił o tym fakcie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Powodem było naruszenie art. 24f ustawy o samorządzie gminnym (prowadzenie działalności gospodarczej z wykorzystaniem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Nowogrodzic).

Powyższe działania poprzedzone były postępowaniem toczącym się przed Wojewodą. Mimo wezwania przez Wojewodę Dolnośląskiego pismem dnia 19 czerwca 2019 r. Rada Miejska w Nowogrodzcu nie podjęła uchwały w sprawie wygaszenia mandatu radnemu.

Z tego też względu Wojewoda wydał dnia 10 września 2019 r. zarządzenie zastępcze, wygaszając mandat radnemu Krzysztofowi Durdzie.

GMINNY KĄCIK KULINARNY

Pieczenica i placki na sodzie Pani Zofii Ludziak z Gościszowa

Pyszne i smakowite. Tradycyjna, rodzinna receptura – palce lizać!

PIECZENICA - UDZIEC WIEPRZOWY

SKŁADNIKI:

• 1 udziec wieprzowy

Solanka

• 10 litrów wody

• 1,2 kg soli

(może być pół na pół z solą peklową)

• Czosnek, pieprz, trochę ostrej papryki, ziele angielskie, liść laurowy, trochę przyprawy magi.

Wszystko wymieszać. Przygotowaną solanką nastrzyknąć udziec, aby mięso było poprawione w środku, następnie ułożyć go w głębokim naczyniu i zalać pozostałą ilością solanki.

Po około 24 godzinach mięso należy wyjąć, ułożyć na blaszce i piec w piekarniku w temperaturze 150-180 stopni przez 3 godziny.

PLACKI NA SODZIE

SKŁADNIKI:

Ciasto:

• 0,5 kg mąki

• zsiadłe mleko lub kefir

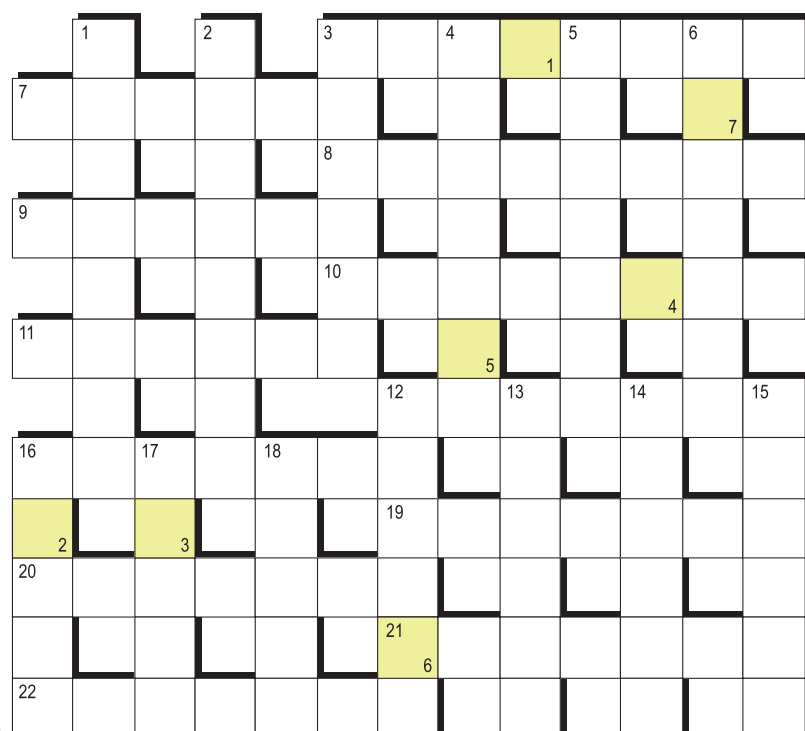
• 1 łyżeczka sody

• trochę soli do smaku

Z wszystkich produktów zrobić ciasto, wałkować małe placki i smażyć na głębokim tłuszczu.

Krzyżówka

POZIOMO:

- 3) grudkowata narośl skóra, kurczak,
- 7) rozległy, nisko położony teren,
- 8) muzyka u Józefa Ignacego ...,
- 9) płat blachy,
- 10) sztuczna masa plastyczna,
- 11) wygłupianie się potocznie,
- 12) gra karciana z Ameryki Południowej,
- 16) ten, kto wysłał list,
- 19) nazwa klubu założonego na terenie gminy w 1948 roku,
- 20) osoba przekładająca z jednego języka na inny,
- 21) twarda skała,
- 22) beztraska zabawa.

PIONOWO:

- 1) przez teren miasta i gminy przebiegał szlak Królewska Droga czyli ...,
- 2) duży, elegancki samochód,
- 3) wieża w murze obronnym,
- 4) grupa osób pilnujących,
- 5) jedwabna ozdoba szyi,
- 6) jednostka mocy elektrycznej,
- 12) cyranka,
- 13) waleń z Morza Arktycznego,
- 14) Nowogrodzic nawiązał z nią współpracę w 2011 roku,
- 15) orszak, poczet,
- 16) pomocnik pamięci,
- 17) groźna choroba zakaźna przenoszona przez szczury,
- 18) wyprawa panny młodej.

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---